

Fit for 55

EU-Kommissionens nye klimaplan er ikke specielt grøn. Derimod medfører den meget EU-centralisering.

Side 2

Bliv klog på EU-Mercosuraftalen

EU-Kommissionen har underskrevet en klimaskadelig handelsaftale med en række sydamerikanske lande.

Side 4-5

Bæredygtigt at brande træer?

Læs om, hvordan EU kategoriserer biomasse fra skov. Det er et af de helt store fejl i EU's klimapolitik.

Side 6

N Folk i Bevægelse

Udgivet af Folkebevægelsen mod EU

Nr. 3

Oktober 2021

"GRØN VASK" FRA EU?

EU-kommissionen vil ifølge miljøorganisationen NOAH fortsat lade afbrænding af træmasse indgå i sit forslag til mindskelse af CO₂-udledningen frem mod år 2030. Dette på trods af at afbrænding af træmasse indtil nu har medført øget CO₂-udledning, frem for det modsatte.

Af Niels Eriksen
Medlem af landsledelsen

EU-kommissionen har barslet med sin store "Fit for 55"-plan. Planen, hvis navn nogle mener lyder som et fitnessprogram for folk i 50'erne, er faktisk noget af det mest omfattende klimapolitik, EU-Kommissionen nogensinde er kommet med.

Fit for 55-planen skal sikre, at EU-området mindsker sit udslip af drivhusgasser med 55 procent inden 2030 målt ud fra udslipstallet i 1990.

FIT for 55 indeholder en lang række tiltag, blandt andet regler om CO₂-udledning for biler, energirenovering af offentlige ejendomme og tiltag overfor landbrugets CO₂-udledning.

Derudover vil EU-Kommissionen også skaffe sig en ekstraintægt via 25 procent af den forventede indtægt på emissionskatten, der ellers skal gå til de nationale statskasser.

TRÆFÆLDNING EN VIGTIG DEL AF FIT FOR 55

NOAH kritiserer EU-kommissionens FIT for 55 voldsomt for fortsat at ville basere CO₂-reduktionen på afbrænding af træmasse.

Nok fremhæver EU-Kommissionen i sin pressemeddelelse for FIT for 55, at der plantes tre milliarder nye træer inden 2030 i EU-området. Tre milliarder nye træer vil selvfølgelig kunne optage CO₂, og jo større de bliver med tiden, jo mere CO₂ kan de optage.

Det er netop her, kæden hopper af ifølge NOAH, for disse tre milliarder nye træer vil ikke kunne optage den CO₂-forurening, som fældningen og afbrændingen af den nuværende skov medfører.

EU-Kommissionen "grønvasker" sin politik. Foto: Photomann7/Shutterstock

I hvert fald ikke de første mange årtier.

Hvad vil det sige at "grønvask"?

Grøn vask, også kaldet "Greenwashing", er, når en virksomhed eller organisation vildleder offentligheden til at tro, at produkter eller tiltag er klima- og/eller miljømæssigt forsvarlige eller ligefrem godt uden egentlig at være det.

I øvrigt kan det også nævnes, at produktionen af en given mængde energi via afbrænding af træ medfører en højere CO₂-udledning, end den udledning der ville forekomme, hvis energimængden blev produceret via kulafbrænding.

Som prikken over i'et så nævner NOAH, at EU-Kommissionen selv har dokumenteret at Europas skove siden 2010 har mindsket sin kulstofslagrings. Dette er en direkte konsekvens af den øgede efterspørgsel efter biomasse (træ) til afbrænding.

Læs mere om FIT for 55 inde i bladet

ER FIT FOR 55 EN NY MOTOR FOR EU-INTEGRATIONEN?

FIT for 55 er en plan hvormed EU-kommissionen vil sætte sit præg på alle dele af EU's økonomier med klimaforandringerne som katalysator. FIT for 55 er skattepolitik, støttepolitik, omfordelingspolitik, landbrugs- politik, industripolitik, miljøpolitik og meget andet.

Af Niels Eriksen
Medlem af landsledelsen

Som nævnt i artiklen "Grøn vask" fra EU-kommissionens side? kan der stilles relevante spørgsmål til den CO₂-begrænsende effekt ved ikke mindst EU-Kommissionens begejstring for biobrændsel.

Ligeledes kan man også stille spørgsmålstegn Kommissionens forslag om, at de enkelte EU-lande hvert år skal renovere tre procent af sine offentlige ejendomme for at skabe jobs og mindske energiforbruget. Hvorfor skal det netop være tre procent hvert år i hvert EU-land?

Der er intet galt med renoveringer af bygninger, der har behov for det. Med tanke på hvordan aktiviteten i byggeriet har været i Danmark de seneste år, og formodentlig også vil være de kommende år, er der dog næppe behov for ekstra stimuli.

Det kan være, at der om nogle år kommer en økonomisk nedtur, men hvorfor skal det så kun være tre procent? Hvorfor skal det så ikke skal være seks procent?

I virkeligheden handler dette tre-procents forslag nok mere om, at de syd-europæiske lande skal have "lov til" at brænde nogle penge af for at skabe jobs. Derimod handler det ikke så meget om at mindske CO₂-udledningen.

EU'S PENGEMASKINE

EU-Kommissionen vil i fremtiden få store egenindtægter fra to nye kilder, hvis deres FIT for 55-forslag vedtages.

Den første kilde skal være ved, at 25 procent af indtægten fra emissionshandlen for brændstof til transport og byggeri skal gå til en social klimafond, der oprettes i EU. De øvrige 75 procent går til det enkelte EU-lands statskasse.

Den sociale klimafond vil komme til at råde over afsindig mange milliarder euro hvert år.

EU-Kommissionen selv forventer, at der for perioden 2025-2032 vil kunne

Klimademonstration i Bruxelles. Foto: Alexandros Michailidis/Shutterstock

blive fordelt 72 milliarder euro ud til de EU-godkendte klimaprojekter i medlemslandene.

I virkeligheden vil EU-Kommissionen komme til at råde over det dobbelte beløb, for når det enkelte medlemsland ansøger om midler til et projekt, så skal medlemslandet selv komme med det halve af beløbet.

Dermed får EU-Kommissionen i realiteten råderet over et ekstra beløb direkte hentet fra medlemslandets nationale statskasse.

"KLIMATOLD"

Den anden kilde vil være en ny "klimatold". Denne indtægt, mener EU-Kommissionen, skal selvfølgelig ende i EU's egen kasse.

Den korrekte betegnelse for klimatolden er en "CO₂-grænsetilpasningsmekanisme".

Begrundelsen for at indføre klimatolden er både at undgå, at virksomheder i EU ikke flytter deres produktion ud af EU-området for at undgå eksempelvis de nye emissionsafgifter ved produktionen, og derefter indføre de ikke-EU-producerede varer uden at betale emissionsafgift.

Ligeledes vil man også sikre, at områder udenfor EU, med en mindre restriktiv CO₂-politik, skal kunne vinde mar-

kedsandele på EU-markedet, ved at deres eksportører også kommer til at betale emissionsafgift på de til EU-eksporterede varer.

CO₂-REDUKTION ELLER FYLDT EU-KASSE?

I Magasinet Ræson har Christopher Arzrouni sat spørgsmålstegn ved EU-Kommissionens egentlige motiver bag FIT for 55-forslaget.

Arzrouni anerkender til fulde nødvendigheden ved CO₂-reduktionen, men har en mistanke om, at det vigtigste formål med "klimatolden" og de 25 procent af indtægten ved emissionshandlen er, at det vil skabe nye indtægter til EU. Den eventuelle CO₂-begrænsende gevinst er mere sekundær.

Hold dig opdateret om nyt fra EU

På folkebevægelsen.dk kan man altid finde nye artikler om, hvad der foregår i EU.

Vi opdaterer løbende hjemmesiden med fakta, analyser og indspark.

MILLIARDSPILD I KRISETID

En ny rapport skrevet af EU's egen revisionsret slår nu fast, at de mange milliarder EU afsatte til grønne initiativer i landbruget for perioden 2014-2020, ingen klimaeffekt har haft.

Af Åge Staur

Næstformand, Folkebevægelsen mod EU

I sidste budgetperiode (2014-2020) udgjorde landbrugsstøtten over 400 milliarder euro.

Af de mere end 400 milliarder afsatte EU 103,2 milliarder euro, eller 767.410.000.000 danske kroner, til grønne initiativer. Landbrugsstøtten er den største post i EU-budgettet.

NØDVENDIGT MED GRØNNERE OG MERE BÆREDYGTIGT LANDBRUG

Det er nødvendigt med en mere grøn, ansvarlig og bæredygtig landbrugsproduktion.

I Danmark kommer over 30 procent af vores samlede udledning af drivhusgasser fra landbruget. I EU er det gennemsnitligt over 10 procent af den samlede drivhusgasudledning, der stammer fra landbruget.

Gennem årene er EU's landbrugsstøtte blevet kritiseret for at gå mest til de former for landbrug, der forurener mest. Stort, konventionelt landbrug nyder godt af meget EU-støtte, mens landmænd der giver plads til naturen, risikerer at miste støtte.

LOVENDE LØFTER

EU's landbrugsstøtte skal altså enten skrottes eller laves om, hvis vi vil i mål med den grønne, bæredygtige omstilling af landbrugsproduktionen i EU. Der er desværre ikke opbakning i EU til at

lade de enkelte lande forvalte egne støttekroner og afskaffe landbrugsstøtten på EU-niveau, så der kan produceres grønne, bæredygtige fødevarer på lige konkurrencemæssige vilkår på verdensmarkedet. Derfor må løsningen indtil videre blive en reform af landbrugsstøtten.

EU's ledere tog et skridt i den retning, da de i sidste budgetperiode valgte at øremærke 26 procent af landbrugsstøtten til grønne tiltag.

Dermed signalerede EU-toppen, at de var begyndt at tage klimakrisen alvorligt. Nu skulle EU bruge den vigtigste del af det omfattende EU-budget til at bidrage til den grønne omstilling.

Omlægningen af landbrugsstøtten udgjorde en glimrende reklame for EU-samarbejdet, da den blev præsenteret som en fælles løsning på et fælles problem.

EU: INGEN FAKTISK FORANDRING

Nu viser det sig dog, at de 767.410.000.000 kroner, der blev øremærket til grønne tiltag, slet ingen klimaeffekt har haft.

EU's revisionsret skriver, at *"EU's landbrugsfinansiering vedrørende klimaindsatsen ikke [har] bidraget til at reducere drivhusgasemissionerne fra landbruget."* Dette skyldes, at de tiltag, der levede op til EU's retningslinjer for grønt landbrug, kun havde "beskedent potentiale til at modvirke klimaændringer".

Med andre ord har EU på de knap syv år, sidste budgetperiode varede, fortsat støttet landbrug, der ikke har haft tilstrækkelig fokus på reduktion af miljøbelastningen. Det er bare blevet kaldt "grønt".

Det er værd at bemærke, at kritikken af EU's forgrønnelsestiltag for landbruget ikke alene kommer fra klimaorganisationerne, der plejer at være kritiske over for EU's landbrugspolitik. Den kommer fra EU's egen revisionsret.

Revisionsrapporten, der blev udgivet d. 21. juni i år, fylder hele 68 sider og konkluderer, at den førte landbrugspolitik ikke afspejler EU's hævdede klimaambitioner.

FEJLENS KONSEKVENSER

De mangelfulde regler har medført falsk markedsføring af EU-samarbejdet. Vores EU-skattekroner hjælper ikke den grønne, bæredygtige omstilling, men gør det modsatte.

De har også betydet, at EU har spildt syv år i en tid, hvor klimakrisen bliver stadig mere alvorlig.

Endelig betyder de, at EU har spildt skattekrone for et beløb svarende til mere end Danmarks årlige offentlige udgifter. Det er ikke småpenge, der er tale om. Politiske intentioner om skattemidlernes brug blev undermineret af EU's forvaltningsmæssige inertitet.

NY LANDBRUGSSTØTTE – ELLER?

Fire dage efter den omtalte rapport fra EU's revisionsret udkom, blev EU-institutionerne enige om en reform af landbrugsstøtten.

Den nye plan omfatter blandt andet endnu større øremærkninger til grønne tiltag. Har man så lært af fejlene den tidligere ordning?

Ikke rigtigt, hvis man skal tro organisationerne European Environmental Bureau, Birdlife og Greenpeace, der i fællesskab har udgivet en omfattende analyse af den nye landbrugsstøtte.

Organisationerne beskriver, at der fortsat er stor fleksibilitet i, hvordan forgrønnelseordningerne må tolkes, og at det beløb, der rent faktisk vil gå til grønne tiltag, formentlig vil være meget lavere end de henholdsvis 25 og 25 procent.

EU fortsætter altså med at spilde tid og vores fælles penge.

EU's falske forgrønning af landbruget er spild af tid og penge. Foto: microstock3D / Shutterstock

STOP EU-MERCOSUR

EU's nye handelsaftale med den sydamerikanske handelsblok Mercosur er et af de groveste eksempler på EU-toppens klimahykleri.

EU-Mercosuraftalen gør det bl.a. billigere at handle med biler og kvæg. Foto: kostagr/Shutterstock

Af Susanna Dyre-Greensite
Formand, Folkebevægelsen mod EU

Formanden for EU-Kommissionen, Ursula von der Leyen, udtalte for nylig: "Vi ønsker at efterlade den næste generation en sund planet og gode job og en vækst, som ikke skader vores natur." De ord klinger ganske hult, når man ser på den politik, von der Leyen-Kommissionen rent faktisk udfører.

UNDERSKREVET EFTER KLIMAVALGET

Den 26. maj 2019 var der valg til EU-Parlamentet, og i de fleste lande var klimaet et af valgets helt store temaer. Vælgerne krævede klimahandling fra EU-systemet. En måned efter klimavalget underskrev EU-Kommissionen handelsaftalen mellem EU og Mercosur-landene, der består af Brasilien, Argentina, Paraguay og Uruguay.

Selvom aftalen er underskrevet af EU-Kommissionen, kan den ikke træde i kraft, indtil flere instanser i EU godkender den. Nu, to år senere, er dette endnu ikke sket, derimod står kampen stadig på. EU-Mercosur-aftalen møder nemlig stærk kritik for, hvordan den vil påvirke klimaet. Både klima- og landbrugsorganisationer samt forskere protesterer højlydt mod aftalen.

CARS FOR COWS

En central del af EU-Mercosur-aftalen er nemlig, at det skal være billigere for Mercosur-landene at købe europæiske biler og for EU-landene at købe sydamerikansk oksekød. Momsreduktionerne kaldes uformelt for "cars for cows"-aftalen ("biler for kvæg"-aftalen, *red.*), og aftalen er problematisk af flere grunde.

For det første det åbenlyse: Den fremmer eksport af to produkter, som vi burde skære ned på, fordi de forurener meget.

For det andet er oksekød fra Brasilien imidlertid særlig slemt; siden Jair Bolsonaro overtog præsidentposten i Brasilien, er mere og mere af såvel regnskoven som den artsrige savanne kaldet *Cerradoen* blevet omdannet til landbrug, hvilket er til stor skade for klimaet og biodiversiteten.

SOCIALE- OG MILJØKONSEKVENSER AF AFSKOVNING

Man regner med, at efterspørgsel på oksekød vil stige, når det bliver billigere at købe oksekød fra Mercosur-landene. Det samme gælder andre landbrugsprodukter som soja, der også bliver billigere som følge af aftalen. Af den grund vil mere natur, der burde beskyttes, sandsynligvis blive omdannet til

landbrug. Dette sker ofte ved afbrænding af skove.

Ud over at naturen kan blive ødelagt af øget landbrug, bliver mennesker også drevet på flugt: Meget af det land, der tilhører Brasiliens oprindelige befolkning, er ved at blive omlagt til landbrug. Øget kvæg- og sojaskulptur er således både et klimaspørgsmål og et menneskerettighedsspørgsmål.

At EU-Kommissionen valgte at underskrive en landbrugstung aftale med blandt andre Brasilien i 2019, virker som en uheldig blåstempling af Bolognas metoder.

Udsigten til afskovning i Mercosur-landene skaber omfattende protester fra klimabevægelser og sociale NGO'er. Lige inden EU-Kommissionen underskrev aftalen, gik 340 organisationer fra hele verden sammen om at sende et åbent brev til EU-Kommissionen for at bede dem om at lade være. Siden er protesterne fortsat.

MODSTAND FRA LANDMÆND

Modstanden mod Mercosur-aftalen består ikke alene af klimaorganisationer og menneskerettighedsorganisationer; den deles også af landmænd. Den europæiske sammenslutning af landbrugsorganisationer Copa-Cogeca,

hvor blandt andet danske Landbrug & Fødevarer er medlem, modsætter sig aftalen, da man frygter, at øget import af sydamerikanske fødevarer vil sænke den generelle fødevestandard i EU. Der rejses også kritik af pres på arbejdstagerrettigheder.

Kritikken minder om den, der også blev rejst i forbindelse med blandt andre CETA (EU's handelsaftale med Canada).

De europæiske landmænd frygter, at hvis EU-landenes markeder åbnes uden tilstrækkeligt høje krav, vil kvaliteten af varerne, der sælges i EU, blive forringet. Brasilien har eksempelvis meget lempeligere krav omkring brugen af antibiotika og genmodificerede afgrøder i landbruget, end vi har i EU. Hormonbehandlet oksekød er ikke med i aftalen, men derudover er kravene lave.

OMBUDSMAND: "FORSØMMELSE" FRA KOMMISSIONEN

Mercosur-aftalen har også mødt kritik for selve måden, hvorpå aftalen er blevet indgået.

Det er meningen, at EU-Kommissionen i forbindelse med enhver ny handelsaftale skal få foretaget en grundig analyse af potentielle fordele og ulemper ved aftalen. Analysen skal dække økonomi, sociale forhold, menneskerettigheder og miljøet. Sådan en analyse fik EU-Kommissionen også lavet med Mercosur-aftalen. Så langt, så godt.

Analysen af Mercosur-aftalen lå dog først klar i juli 2020. Altså fik EU-Kommissionen svar på fordele og ulemper ved aftalen over et år efter, at de havde underskrevet den.

Mens den endelige aftaletekst godt må finpudses juridisk efter EU-Kommissionen har underskrevet den, er det ikke tilladt at ændre substansen i aftalen. Med andre ord kom analysen et helt år efter, at man reelt kan bruge den til noget.

EU's ombudsmand Emily O'Reilly, hvis job det er at fremme "etisk, effektiv og gennemsigtig" forvaltning i EU, tog sagen op. O'Reilly konkluderede også, at EU-Kommissionen ikke burde have underskrevet aftalen, inden konsekvensanalysen lå klar. O'Reilly sagde, at forløbet var udtryk for "maladministration" eller forvaltningsmæssig forsømmelse fra EU-Kommissionens side.

O'Reillys konklusioner er interessante, og kan bruges af aftalens modstandere som endnu et belæg for, hvorfor aftalen bør stoppes. Konklusionerne har dog ingen juridisk betydning for Mercosur-aftalen, der jo allerede er under-

skrevet.

O'Reillys kritik svarer lidt til, når en dansk minister får en "næse". De ansvarlige politikere får offentlig kritik, men deres arbejde fortsætter. Der er dog den vigtige forskel, at kritik af EU-Kommissionen fra en EU-ombudsmand ikke dækkes nær så intenst af medierne som kritik af ministre, så effekten er muligvis endnu mindre.

EU-KOMMISSIONEN FORSØGER AT OMGÅ DEMOKRATIET

Alligevel står det efterhånden klart, at EU-Kommissionen ikke får nemt ved at få aftalen endelig godkendt. Ud over kritik fra NGO'er, interesseorganisationer og EU's ombudsmand har flere af EU's medlemslande modsat sig aftalen.

Handels- og samarbejdsaftaler, der er så omfattende som Mercosur-aftalen, skal egentlig godkendes af EU-Parlamentet, Rådet og samtlige medlemslandes parlamenter.

Parlamenterne i Østrig, Nederlandene og Irland har indtil videre stemt imod aftalen. Regeringerne i Luxemburg, Frankrig og Italien har udtrykt, at de ikke vil støtte aftalen i sin nuværende form. Det samme har EU-Parlamentet sagt i en ikke-bindende resolution. Alligevel er aftalen på ingen måde død.

For det første håber EU-Kommissionen på at berolige modstanderne ved tiltag som at få vedtaget et tillæggsdokument til aftalen om, hvordan særligt miljøkravene i aftalen skal forstås.

Tillæggsdokumentet kan have varierende grader af juridisk binding, men vil ikke ændre selve aftaleteksten i betydelig nok grad til, at aftalen nogensinde kan blive miljømæssigt forsvarlig.

Da EU-Kommissionen frygter ikke at kunne overbevise alle landene, forsøger de nu at omgå dem.

Efter den belgiske delstat Wallonien næsten stoppede vedtagelsen af CETA, gjorde EU-domstolen det klart, at det er muligt at vedtage en handelsaftale uden at spørge samtlige parlamenter i EU.

Det vil ikke være muligt at vedtage hele aftalen på denne måde, men EU-Kommissionen kan i princippet godt dele aftalen op i to og få vedtaget de mest omfattende dele alene i EU-systemet.

EU-Kommissionen forsøger allerede at trykteste denne metode med EU-Mexico-handelsaftalen. Lækkede notater viser desuden, at visse EU-Kommis-særer ønsker at omgå demokratiet på lignende vis med Mercosur-aftalen.

DANMARK STØTTER INDTIL VIDERE

Indtil EU-Kommissionen formelt fremlægger noget andet, vil det dog fortsat være sådan, at samtlige lande skal bakke op om aftalen.

I Danmark har regeringen indtil videre udtrykt sig positivt til aftalen. Udenrigsminister Jeppe Kofod lægger vægt på, at konsekvensanalysen, da den endelig kom, viste, at øget landbrugseksport ikke har forringet klima- og sociale vilkår i Brasilien.

Det er dog værd at bemærke, at konsekvensanalysen baserer sine konklusioner på en tid, inden Bolsonaro blev præsident, da der gjalt helt andre beskyttelsesregler i Brasilien. Klimaorganisationerne er dog entydige i deres dom over Mercosur-aftalen: Den vil betyde forringelser.

Et andet argument, som regeringen og meget af den danske højrefløj, der bakker op om aftalen, bruger, er, at en dårlig aftale er bedre end ingen aftale. Nok er aftalens referencer til Paris-aftalen mangelfulde, lyder det, men i det mindste står de der.

Alternativet, må man forstå, er, at Mercosur-landene vil handle mere med Kina, det slet ingen krav stiller. Det argument holder imidlertid heller ikke.

For det første er aftalens referencer til Paris-aftalen ikke blot mangelfulde, de er fuldkommen uden juridisk betydning. EU taler om klimaet, men gør intet ved det i aftalen.

Desuden vil EU fortsat være en af Mercosur-landenes største handelspartnere, selv uden en aftale, så hvis vi vil stille krav, kan vi gøre det.

Endeligt var det vigtigt for Mercosur-landene at indgå en aftale med EU, da handel med Kina er faldende. Det passer ganske enkelt ikke, at EU presses ud af landene med endnu lavere krav.

VI SKAL FORTSÆTTE PRESSET

Det er fortsat muligt at lægge pres på regeringen, folketinget og EU-Parlamentet for, at EU-Mercosur-aftalen stoppes, men det bliver ikke nemt.

EU har før gennemført aftaler, hvor der var massiv folkelig modstand. Det er dog bydende nødvendigt at få stoppet Mercosur-aftalen, for landene i EU kan ikke kalde sig selv for klima- og miljøbevidste nationer, hvis vi lader EU vedtage en aftale så beskidt som denne.

ER EU'S AFGIFTSFRITAGELSE AF SKOVFLIS KLIMANEUTRAL?

Det er yderst skadeligt for klimaet, miljøet og biodiversiteten at EU fortsat regner afbrænding af skovflis som en kilde til vedvarende energi.

Af Jakob Buhl
Medlem af Internationalt Udvalg

EU's "grønstempling" af flis og træpiller er kontraproduktiv og i værste fald katastrofal.

Samtidigt med at den ikke er klimaneutral, skader den biodiversitet, regnmønstre og forstyrrer andre "økostemtjenester". Primært når der er tale om renafdrift, hvor store flader høstes som en hvedemark.

SKOVE OG DYREARTER FORSVINDER

Rødlistearter i Baltikum presses, den sorte stork (også kaldet "den sky skovfugl") er eksempelvis gået 70 procent tilbage i Letland, og i Estland regner man med at måtte vinke farvel til de sjældne flyveegern.

I Sverige skader store renafdrifter kombineret med markberedning (pløjning og fræsning) fremtiden for blåbærplukning og rensdyrenes vinterfoder.

I USA ryddes verdens artsrigeste tempererede løvskove. De hugges til flis og sejles over Atlanten til Europa, især EU. Uden afgiftsfritagelse havde det ikke kunnet betale sig!

UBETYDELIGE CERTIFIKATER

Flere bæredygtighedscertifikater handler om ikke at tage mere vedmasse ud, end der genskabes, men tager ikke reelt natur- og klimahensyn. Nogle steder i Estland hører man, at heller ikke dette kriterie overholdes.

Udnyttelse af restprodukter fra udvokset skov til flis kan skade både klima og biodiversitet. Kun savværkers restprodukter kan anses for ok.

Andre problemer ved renafdrift er erosion, jordskred, udvaskning af kvælstof og påvirkning af jordens udstråling (albedo).

Plantageskove med kun én eller få ensaldrende, ofte indførte træarter (monokultur) skader biodiversiteten og er mindre modstandsdygtig overfor klimændringer.

Et faktum, man er nogenlunde klar over i dansk skovbrug, men ikke rigtigt hos naboerne.

Udrydningstruet flyveegern. Foto: kuysang cho / Shutterstock

Hvorfor er skovflis ikke klimaneutral?

- Det tager 80 - 140 år inden skoven vokser op igen.
- Det tager cirka 30 år inden den nyplantede skov optager mere CO₂ end den udleder ved brydningen af muldlaget.
- Når skovbunden blotlægges, frigøres mange års oplagret CO₂ fra ikke helt nedbrudt organisk materiale. Denne effekt er endnu ikke undersøgt til bunds.
- Skovflis sejles til f.eks. Danmark fra Baltikum, Nordamerika, den iberiske halvø, Rusland, eucalyptusplantager i Amazonas.
- Flis har ikke samme energitæthed som fossile, dvs der faktisk udledes mere CO₂ per energienhed.
- Anslået op til 30 procent af CO₂-forøgelsen kan stamme fra skovrydning (i Finland mener man, at det udleder lige så meget CO₂ som trafikken nationalt set).

TVUNGET UDFASNING

Blandt storforbrugere af flis er Danmark og Storbritannien. Tidligere også Nederlandene, der dog sidenhen er skredet til handling.

Vi er tvunget til at udfase flisen og mål-

rette den sidste lille bæredygtige del til specialbrændstoffer (som Rådet for Grøn Omstilling har været inde på).

BESKYT SKOVENE

Vi bør opspore og beskytte rester af oprindelig skov i Danmark i gamle skove, gamle levende hegn, "bondegårdsskove", strandkrat, askevæld, ellesump og finde plads til, at den kan sprede sig.

Derudover må vi faktisk indstille os på at bevare en dansk vedproduktion, blandt andet ved hjælp af plughugst, blandskov og "Lübeck-modellen" i vores plantageskove fremfor mere skadelig import.

På den måde kan der også oplagres CO₂ i varige træprodukter, et argument vi hele tiden hører fra skovbruget og trævarebranchen, og samtidig udnytte skovens evne som både lager og aktiv optager.

BRUG FOR FLERE ENERGIAFGRØDER

Skal vi fortsat bruge skovbiomasse som nu, skal kæmpemæssige arealer plantes til med energiafgrøder, og det er danskerne næppe klar til.

Indtil videre udskyder EU altså løsningen på klima- og biodiversitetskrisen ved ikke at sige fra overfor overforbruget af skovflis og ved ikke at sige fra overfor den skadelige renafdrift.

EU VS KLIMAVIDENDSKAB

FN's klimapanel har bevist, at klimaforandringerne er menneskeskabte og kræver øjeblikkelig handling. Det ser desværre ud til, at EU endnu ikke har forstået alvoren.

Nedenstående oversigt viser på den ene side, hvad klimaforskere har fundet frem til, og på den anden side, hvordan EU agerer.

Det videnskaben siger

EU skal reducere sin samlede udledning med mindst 65 procent i 2030 for at leve op til Parisaftalen og undgå de værste konsekvenser af klimaforandringerne.

Kilde: Climate Action Network Europe

Skovflis er ikke en bæredygtig energikilde. Der er høje konsekvenser for biodiversitet og det tager lang tid for skoven at vokse tilbage.

Kilder: Greenpeace, Ingeniøren

Ti procent af EU's udledning af drivhusgasser kommer fra landbruget. I Danmark er tallet hele 33 procent. En omstilling af landbruget er derfor en nødvendig del af den grønne omstilling.

Kilder: EU's revisionsret, NOAH

Det EU gør

EU har med sin "Fit for 55" plan et mål om at reducere udledningen af drivhusgasser med 55 procent i 2030. Kritikere af planen siger, at den reelle reduktion faktisk bliver mindre, da EU-Kommissionen er overoptimistisk i forhold til, hvor meget CO₂ ny skov kan opfange.

Læs mere i artiklerne på side 1 og 2

EU bevarer skovflis som en tilskudsberrettiget kilde til grøn energi.

Læs mere i artiklen på side 6

EU øremærker 40 procent af landbrugsstøtten til såkaldte "grønne" formål. De tiltag, der støttes med den grønne pulje, har imidlertid stort set ingen klimaeffekt.

Læs mere i artiklen på side 3

Støt os

MobilePay

62755

Netbank

9860-025100

QR til MobilePay

Vidste du...

...at der findes mere end 40.000 EU-love, og at der er afsagt over 15.000 domme?

Kilde: Cepos

Folk i Bevægelse

Udgives af:

Folkebevægelsen mod EU
Lyngbyvej 42, 2100 København Ø

Tlf.: 3536 3740

E-mail: fb@folkebevaegelsen.dk

Web: folkebevaegelsen.dk

Redaktion:

Ditte Marie Gyldenberg
Niels Eriksen
Susanna Dyre-Greensite

Ansvarshavende redaktør:

Susanna Dyre-Greensite

Layout:

Ditte Marie Gyldenberg

Tryk:

Mercoprint

HAR MODTAGET TILSKUD FRA

EUROPA
nævnet

AKTIVITETER

Onsdag d. 6. oktober

📍 Rønne

EU's landbrugspolitik:
Hvor grøn er den egentlig?

Lørdag d. 9. oktober

📍 Bornholm

Borgerhøring om Fremtidens Europa:
Hvor meget skal EU blande sig i Bornholms kommunale budgetter?

Torsdag d. 4. november

📍 Faxe

Borgerhøring om Fremtidens Europa:
Om alt fra forsvars- til finanspolitik

Lørdag d. 20. november

📍 Middelfart

Konference om EU og klimaet:
Sikrer EU's klimapolitik en grøn fremtid, eller er det bare varm luft?

Ovenstående arrangementer er lavet med støtte fra Europa-Nænet. Hold øje med kalenderen på folkebevaegelsen.dk, der løbende bliver opdateret med arrangementer og aktiviteter rundt omkring i landet.

PODCAST

I foråret udkom de første afsnit af vores podcastserie *EU-analysen: Ærlig snak om EU*.

Sammen med spændende gæster, tager vi vigtige emner op, blandt andet EU's militære oprustning, truslen fra EU om en lovbestemt mindsteløn, EU's rolle i konflikten i Vestsahara og meget mere.

EU-analysen

Ærlig snak om EU

LYT MED HER:

Du kan lytte til alle afsnit på folkebevaegelsen.dk/podcast/ eller på din fortrukne podcast-plattform.

BLIV MEDLEM

Hos Folkebevægelsen mod EU er vores medlemmer det vigtigste, vi har, og vi har også brug for dig! Bliv en del af den tværpårlige EU-modstand allerede i dag og vær med til at kæmpe for demokrati, retfærdigt og ligeværdigt samarbejde, en bæredygtig fremtid og globalt ansvar.

HVAD KOSTER DET?

Almindeligt kontingent.....400 kroner/årligt

Nedsat kontingent..... Pensionist, studerende eller lignende .....150 kroner/årligt

Kampagnemedlemskab..for resten af 2021.....50 kroner

Der er mulighed for halvårlig betaling af almindeligt eller nedsat kontingent.

Du kan læse mere og blive medlem på folkebevaegelsen.dk/bliv-medlem/ eller ved at scanne QR-koden.

Al henvendelse: Folkebevægelsen mod EU, Lyngbyvej 42, 2100 KBH Ø

PP Danmark, Port Payé
PostNord